

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
p/a Directie Media, Letteren en Bibliotheken
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Den Haag, 15 september 2009
kenmerk 18773

onderwerp: Advies over rapport Commissie Brinkman

Geachte heer Plasterk,

Zoals aangekondigd in ons gesprek met u op 8 juli j.l. reiken wij u hierbij een advies aan over het rapport 'De volgende editie' dat de Tijdelijke Commissie Innovatie en Toekomst Pers (de zgn. Commissie Brinkman) u op 23 juni heeft aangeboden. In ons onderhavige advies zullen wij nader ingaan op diverse aanbevelingen van deze commissie, waarbij we na enkele algemene opmerkingen de punten zullen volgen die in de samenvatting van dat rapport (pag. 9-11) zijn opgesomd.

Algemeen

Het rapport, waarvan wij met waardering kennis hebben genomen, geeft een gefundeerde analyse van de huidige en verwachte toekomstige ontwikkelingen in de dagbladpers. Blijkens die analyse onderschrijft de commissie ook conclusies die wij eerder aan u voorlegden in onze studie 'De Krant Doorgeklikt' (2007) en in ons 'Advies Persbeleid' (2008).

Wel stellen wij in het algemeen vast dat de commissie in het rapport niet op sommige van die conclusies nader is ingegaan en dat zij daarin ook niet blijkt geeft van een totaalvisie op wenselijkheden en mogelijkheden van innovatie van de perssector. De commissie volstaat in dat kader met het signaleren van de mogelijkheid dat innovatie op verschillende niveaus plaatsvindt en ervoor moet zorgen dat bedrijven in de perssector beter in staat zijn bestaande uitdagingen aan te kunnen.

Dit impliceert volgens de commissie zowel innovaties die het printmodel optimaliseren als verbetering van de positie in de nieuwe media. Naar het oordeel van de commissie moet gezocht worden naar efficiencyverbetering en naar innovaties waarmee profijtelijke exploitatie van gedrukte informatie in een krimpende markt nog geruime tijd voortgezet kan worden. Dit betekent dat zowel op het terrein van het productieproces als van het printproduct innovaties nodig zijn. In dat verband noemt de commissie met name drie soorten innovaties: 1) optimaliseren van het printmodel, 2) ontwikkeling van crossmediale formules en methoden, 3) verbetering van positie in de nieuwe media. De commissie adviseert een deel van de door de overheid gereserveerde acht miljoen te bestemmen voor het bevorderen van innovatie in de printsector.

Met deze constatering en de daaruit getrokken conclusies kunnen wij tot op grote hoogte instemmen. Wij wijzen er in dit verband evenwel op dat zonder een totaalvisie op innovatie in de perssector het meefinancieren van projecten kan neerkomen op een versnippering van de hiervoor bestemde financiële middelen, zonder dat deze kunnen leiden tot een fundamenteelere verbetering van de positie van de perssector in het innovatieproces. Met het oog daarop zijn wij van oordeel dat bij het entameren van projecten ook voldoende aandacht zal moeten zijn voor projecten die directer kunnen bijdragen aan het ontwikkelen van een totaalvisie op dat innovatieproces.

De door ons beoogde totaalvisie gaat uit van het volgende. Waar de commissie kiest voor een wat meer *defensieve* benadering van innovatie in de zin van het optimaliseren van het printmodel en het ontwikkelen van crossmedialiteit en positieverbetering in nieuwe media, zijn wij van oordeel dat een meer *offensieve* benadering van innovatie gekozen zou dienen te worden, startend vanuit de belangrijke functies van de journalistiek in onze samenleving. De perssector kenmerkt zich door vele functies, waarvan journalistieke functies op het terrein van informatie (nieuwsgeving, -analyse, -duiding), communicatie (overdracht van feiten, achtergronden en opinie), expressie (informerend wat er leeft onder de bevolking en uitingsmogelijkheden voor de burger bieden) en kritiek (kritisch volgen van de overheid en andere instellingen) voor de samenleving essentieel zijn. Door met name technologische ontwikkelingen zijn deze functies niet meer voorbehouden aan de traditionele, papieren informatiedragers waarmee de pers vanouds werd geassocieerd, maar kunnen zij zich in modernere jaszjes van de pers voordoen.

Uiteraard realiseren we ons dat die samenleving voortdurend in beweging is en blijft, waarbij de reikwijdte en het verloop van onderliggende trends zoals een groeiende individualisering, fragmentarisering van informatie, meer voorliefde voor beeld in verhouding tot tekst, convergentie van media-inhoud en -vormen, in deze fase moeilijk te voorspellen zijn. Maar een samenleving die op democratische leest geschoeid is, heeft hoe dan ook een kwalitatief goed functionerende informatievoorziening broodnodig.

Burgers in die samenleving dient de mogelijkheid geboden te worden zich op basis van informatie een mening te vormen over politieke en andere aangelegenheden. Daarmee kunnen ze hun politieke keuzes weloverwogen maken ook wanneer ze bijvoorbeeld gebruik maken van hun actieve en passieve kiesrecht. Van 'geïnformeerde' burgers kan evenwel geen sprake zijn zonder daarbij dus nadrukkelijk nieuwsgeving, nieuwsduiding en opinievorming via de journalistieke persmedia in de beschouwingen te betrekken. Een samenleving die haar burgers serieus in staat wil stellen als burgers te functioneren ontkomt er niet aan ook serieus te investeren in deze functies van de journalistiek. Waar die functies voor de burgers niet goed vervuld kunnen worden of waar burgers op dit punt zelf afhaken, is het zaak zorgvuldig na te gaan waar dat aan ligt en daarbij te investeren in (experimenten met of onderzoek naar) nieuwe - of nieuwe combinaties van bestaande - producten, diensten, markten, organisatieprocessen en dergelijke. Daarbij zal centraal moeten staan de vraag hoe die burgers weer als benutters van die journalistieke functies bereikt kunnen worden of behouden kunnen blijven.

Indachtig het advies 'Focus op Functies' dat de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid in 2006 aan het Kabinet uitbracht, kunnen wij ons voorstellen dat in het toekomstige mediabeleid van de overheid geëxperimenteerd wordt met de daarin voorgestelde functiebenadering van het beleid. De WRR had daarbij met name het oog op de publieke belangen betreffende een onafhankelijke, pluriforme en kwalitatief goede nieuwsvoorziening, de functie van opinievorming en

maatschappelijk debat, evenals, zij het in mindere mate, de functies kunst en cultuur en het geven van specifieke informatie. Waar dergelijke publieke functies vervuld worden door media zouden die media via de algemene middelen meegefinancierd kunnen worden. We verwijzen hier naar de discussie rond de transitie van *public service broadcasting* naar *public service media*, bijvoorbeeld in het kader van de Raad van Europa en van RIPE¹. Naar ons oordeel zou nader - ook proefondervindelijk - moeten worden onderzocht hoe een dergelijke functiebenadering eveneens in het persbeleid van de overheid uitgewerkt kan worden. Met deze functiebenadering kan naar ons oordeel via een subsidieregeling Persinnovatie geëxperimenteerd worden. In Bijlage 1 reiken we daartoe in relatie tot de punten 11 en 12 van de aanbevelingen van de commissie enkele hoofdlijnen aan.

Fiscale voorzieningen voor grafische tak en distributie bedrijfstak (aanbevelingen 1 en 17 commissie)

In dit onderdeel adviseert de commissie op korte termijn een aantal fiscale voorzieningen te treffen voor de uitgeefconcerns die bijdragen aan spoedige en noodzakelijke sanering van de grafische tak en de distributie van de bedrijfstak. Verder verklaart de commissie de motivatie van en het onderzoek naar een verlaagd BTW-tarief voor bepaalde elektronische diensten te ondersteunen. Wij gaan ervan uit dat deze fiscale wensen door de regering nader worden bestudeerd en overwogen.

Hier volstaan wij met een opmerking over de grafische tak. Wij achten het denkbaar dat er een apart onderzoek wordt ingesteld naar de bestaande drukcapaciteit en de gevolgen daarvan voor de organisatie en exploitatie van kranten. In dat verband zouden tevens de wenselijkheid en de mogelijkheden kunnen worden onderzocht van de totstandkoming van een aparte drukgroep voor het drukken van kranten, naar analogie van pogingen te komen tot gezamenlijke distributie van dagbladen en in samenhang daarmee. Deze opmerking wordt ingegeven door het feit dat het van de balans halen van de grote kapitaalintensieve krantendrukkerijen grote invloed heeft op de winst- en verliesrekening, zoals de ervaring in de tijdschriftpers leert.

Wij houden ons beschikbaar dergelijk onderzoek te entameren, zulks in overleg met de bedrijfstak.

Mededingingsrechtelijke bezwaren tegen één distributienetwerk (aanbeveling 2 commissie)

Terecht wordt door de commissie gesignaleerd dat de huidige wijze van distributie van persorganen, ook internationaal, steeds meer als een probleem wordt ervaren. De distributie en met name het eindtraject daarvan: de bezorging, wordt wel de 'achilleshiel' van de dagbladproductie genoemd. Zowel het aantal bezorgers in het algemeen als het aantal jongeren dat bereid is de krant te bezorgen nemen af, om nog maar te zwijgen van de steeds zwaarder drukkende kostenpost op dit gebied. Tegelijk kan worden geconstateerd dat dagbladuitgevers in het verleden meerdere malen de distributie en bezorging louter als exclusieve strijdwapens in de markt beschouwden, als een marketinginstrument waarmee afzonderlijke uitgevers zich in kwalitatieve zin van andere uitgevers konden onderscheiden. Daarom hebben wij de bedrijfstak ook meerdere malen gewezen op het grote belang van collectieve acties en gezamenlijke op dit gebied te ondernemen activiteiten die ook kunnen bijdragen aan een verbetering van de exploitatiepositie van persorganen in het algemeen en van bladen met een handicap wat verspreidingsdichtheid betreft in het bijzonder. De

¹ RIPE@2008 in oktober 2008 in Mainz, Duitsland. Ook: Lowe, G.F. & Bardeol, J. (eds.) (2007). From Public Service Broadcasting to Public Service Media. Göteborg: Nordicom/Göteborg University.

bedrijfstak zelf heeft dat belang ingezien en onderkende daarbij geleidelijk aan tevens dat het bestaande distributiestelsel een meer blijvende, structurele verbetering behoeft. Door middel van collectieve campagnes en verder onderzoek werd daarbij getracht meer zicht op die structurele verbetering in de distributie te verkrijgen.

In het verleden werden diverse onderzoeken op het terrein van de dagbladbezorging met financiële ondersteuning door het Bedrijfsfonds/Stimuleringsfonds voor de Pers uitgevoerd, zoals uit het navolgende overzicht moge blijken:

1992, 1 ^e fase dagbladbezorging, verleend:	52.185 euro
1994, 2 ^e fase dagbladbezorging, verleend:	33.850
1997, 3 ^e fase dagbladbezorging, verleend:	115.759
1999, alternatieve dagbladbezorging, verleend:	44.743
2002, structurele verbetering dagbladbezorging, verleend:	<u>226.890</u>
<i>Totaal verleend aan onderzoek dagbladbezorging:</i>	<i>473.427 euro</i>

Deze gezamenlijke inspanningen leidden ertoe dat per 1 september 2002 de distributiebedrijven van betrokken uitgeverijconcerns het vervoer, het bezorgen en het uitdelen van hun kranten in een groot deel van Midden-Nederland overdroegen aan een speciaal daartoe in het leven geroepen projectorganisatie, ondergebracht in een nieuwe onderneming, GBB De Nieuwsbrengers genaamd. Dit gemeenschappelijke bedrijf heeft in die vorm maar kort kunnen opereren en kon niet worden gecontinueerd toen individuele aandeelhouders zich om redenen die buiten het kader van een efficiencybeoordeling van het bedrijf vielen, besloten uit GBB terug te trekken. Blijkens mededelingen van de NDP waren bedenkingen van de NMa over de samenwerking binnen GBB voor die aandeelhouders een belangrijke reden om uit het project te stappen. Volgens de NDP werd de opstelling van de NMa - tot een uitspraak is het kennelijk nooit gekomen - door de betrokken partijen als remmend ervaren.

Mede gelet op deze ervaringen onderschrijven wij de aanbeveling van de commissie dat de overheid zo snel mogelijk mededingingsrechtelijke bezwaren tegen één distributienetwerk van dagbladen opheft, onder voorwaarde van toegankelijkheid voor nieuwkomers.

Afschaffen Tijdelijke Wet Mediaconcentratie (aanbeveling 3 commissie)

Om zoveel mogelijk belemmeringen weg te nemen die ondernemingen kunnen ervaren in hun innovatiepogingen zijn wij in algemene zin voorstander van een verdere versoepeling van de cross-ownershipregeling die in deze wet is vastgelegd.

Daarnaast zijn wij voorstander van handhaving van de mediamonitor, waar het Commissariaat voor de Media onderzoek naar verricht en waarover dit college ook regelmatig rapporteert.

Samenwerking omroep en pers (aanbevelingen 4, 5, 6 en 7 commissie)

Zoals bij de punten 11-13 nog nader zal worden toegelicht attenderen wij hierbij op de reeds bestaande mogelijkheid die artikel 8.15 van de Mediawet 2008 biedt om onderzoek ten behoeve van

de persbedrijfstak ten laste van de middelen van het Stimuleringsfonds voor de Pers te ondersteunen. Proefondervindelijk onderzoek dat erop gericht is na te gaan op welke wijze gedrukte media zoals dagbladen het beste kunnen samenwerken met audiovisuele media c.q. omroepen, kan daartoe behoren. De belangrijkste voorwaarde daarbij is dat de probleemstelling van het onderzoek moet passen binnen de doelstelling van het Stimuleringsfonds: het handhaven en stimuleren van de pluriformiteit van de pers, voor zover die van belang is voor de informatie en opinievorming. Van deze subsidiemogelijkheid voor dergelijk onderzoek wordt reeds gebruik gemaakt. Daarnaast attenderen we hier op de door ons aanbevolen extra innovatiestimulans via reeds genoemde en hierna bij de punten 11-13 en in bijlage 1 nader toegelichte nieuwe subsidieregeling Persinnovatie.

Regeling jonge journalisten (aanbeveling 8 commissie)

In mei jongstleden maakte u bekend een speciale regeling te willen invoeren voor de aanstelling van jonge journalisten bij krantenredacties. U beoogt met deze regeling jonge journalisten bij inkrimpende redacties aan het werk te houden resp. te krijgen. Naast dit werkgelegenheidsaspect verwacht u van de regeling dat kranten langs deze weg jonge journalisten binnenkrijgen die een bijdrage kunnen leveren aan een evenwichtige leeftijdsopbouw van redacties. Deze regeling, waarvoor u extra vier miljoen euro voor twee jaar heeft uitgetrokken, zou zoveel mogelijk moeten aansluiten bij de instroomregeling voor jonge journalisten die tussen NDP en NVJ is afgesproken en in de CAO is vastgelegd.

In reactie op uw voorstel hebben wij u laten weten deze regeling, ofschoon wij eraan twijfelen of het werkgelegenheidsdoel ervan past binnen de hoofddoelstelling van het Stimuleringsfonds voor de Pers, te zullen uitwerken in goed overleg met NDP en NVJ. We tekenden daarbij wel aan dat ook opinieweekbladen en lokale nieuwsbladen die met de dagbladen overeenkomstige functies vervullen een dergelijke instroommogelijkheid zouden dienen te verkrijgen. In ons overleg stemde u in met verruiming van de regeling naar redacties van opinieweekbladen. Tevens gaven wij daarbij aan ons in overleg met de sector te beraden op een soortgelijke regeling voor redacties van nieuwsbladen. Deze twee groepen bladen kennen overigens ingevolge de op hen van toepassing zijnde CAO's geen project jonge instromers. NUV en NVJ hebben ons inmiddels wel gemeld zich beschikbaar te houden om mee te denken over de uitwerking van (met de dagbladpers) vergelijkbare voorwaarden voor deze twee groepen bladen resp. redacties.

Wij tekenen daarbij aan dat financiering van de instroom van jonge journalisten bij nieuwsbladen niet uit de door u beschikbaar gestelde middelen zal kunnen plaatsvinden, maar uit de reguliere middelen van het Stimuleringsfonds.

In bijlage 2 bieden wij u ter informatie de regeling aan die NDP en NVJ hebben voorgesteld voor de jonge journalisten in de dagbladpers. Deze regeling voorziet erin dat de uitvoering van het gehele project gedelegeerd wordt aan de NDP en de NVJ. Beide organisaties opereren op secretariaal niveau in een paritaire Toewijzingscommissie Jonge Journalisten. Die Toewijzingscommissie beoordeelt de binnengekomen aanvragen en wijst de plaatsen toe.

Wij zien onze taak in dat verband louter als een kassiersfunctie, die erop neerkomt dat wij het door u toegewezen budget beheren en op declaratiebasis betaalbaar stellen aan genoemde Toewijzingscommissie, waarbij wij op marginale wijze zullen toetsen of de uitvoering conform de door de organisaties zelf gestelde voorwaarden geschiedt.

In antwoord op nadere vragen onzerzijds over de conceptregeling hebben de organisaties ons nog het volgende laten weten.

* Deelname aan deze regeling geschiedt op basis van vrijwilligheid. Wel geldt hiervoor als voorwaarde dat het individuele uitgeverijbedrijf c.q. redactie onder de integrale CAO DJ valt en dus ook aan het CAO-project 'Jonge instromers' metterdaad meedoet.

* Specialistische dagbladen en gratis dagbladen komen ook voor de regeling in aanmerking indien en voor zover zij tevens aan het CAO-project 'Jonge instromers' deelnemen.

* Per dagbladredactie - dus ook bij redacties van kleine dagbladen - wordt minimaal één aanvraag gehonoreerd. Als maximum geldt één jonge journalist op 60 redacteuren.

* De organisaties zijn momenteel doende de gegevens over het lopende CAO-project 'Jonge instromers' te verzamelen. Nadere informatie over de werking van dat project is nog niet beschikbaar.

* NDP en NVJ hebben ons laten weten een inspanningsverplichting om het draagvlak voor deze regeling te vergroten op zich te willen en te kunnen nemen.

* De regeling kan op korte termijn in werking treden nadat u met de hier beoogde opzet en uitvoering van de regeling heeft ingestemd. De exacte data voor het indienen en toewijzen van aanvragen worden dan tevens in overleg met alle betrokkenen bepaald.

Wij adviseren u hierbij de hierbij aangereikte beoogde opzet en uitvoering van de regeling te accorderen.

Wij tekenen hierbij aan dat, voor zover specialistische en gratis dagbladen niet aan de CAO-instreamregeling deelnemen maar toch voor de door u beoogde regeling in aanmerking willen komen, een aanvullende regeling voor deze bladen op dit punt nodig zal zijn. Een dergelijke regeling kan overwogen worden naar analogie van de mogelijkheden die in overleg met de bedrijfstak op dit punt voor de opinieweekbladpers worden bestudeerd.

Voorstellen voor de wijze waarop de regeling opengesteld kan worden voor jonge journalisten in de opinieweekbladpers verwachten wij u binnenkort ter hand te stellen.

Regionale mediacentra (aanbeveling 10 commissie)

Terecht signaleert de commissie dat de situatie in de regionale pers urgenter is dan in de pers op landelijk niveau. Vanuit die constatering adviseert de commissie dat de overheid een betere en gezondere journalistieke infrastructuur in de regio bevordert en de vorming van fysieke of virtuele regionale mediacentra stimuleert waarbij zowel print- en omroepmedia als nieuwe (online) initiatieven worden betrokken en alle mogelijke platforms een rol spelen.

Wij tekenen hierbij aan dat ook de situatie op lokaal gebied hierbij betrokken dient te worden. De mogelijkheid blijft immers aanwezig dat vooral de voorziening van dagelijkse lokale informatie over politiek-bestuurlijke aangelegenheden in bepaalde gebieden van ons land gevaar loopt. De kans daarop lijkt groter te zijn met name in die gebieden waar de dekking van regionale dagbladen laag is en geen bladen verschijnen die lid zijn van de NNP en dus voldoen aan een zeker keurmerk. Zoals

wij u eerder meldden zijn we samen met het Commissariaat voor de Media bezig het onderzoek op het gebied van de lokale (en regionale) informatievoorziening uit te breiden, waarbij we ook de mogelijkheden aftasten van een meer periodieke monitoring van de lokale situatie op dit punt.

In reactie op de aanbevelingen van de commissie in dit kader wijzen wij allereerst op de bestaande mogelijkheden voor ondersteuning van onderzoek dat de persbedrijfstak als geheel ten goede kan komen (op grond van artikel 8.15 van de Mediawet) en op de ondersteuning van internetprojecten op grond van de Tijdelijke subsidieregeling voor internet-informatieproducten. Hiervan wordt ook reeds gebruik gemaakt² en er zijn thans tevens nieuwe aanvragen op dit gebied in voorbereiding resp. in behandeling.

Om proefondervindelijke projecten gericht op de totstandkoming van mediacentra als bedoeld door de commissie verder te stimuleren adviseren wij ze voorts in aanmerking te laten komen voor de Persinnovatieregeling waarvan we in bijlage 1 de hoofdlijnen aangeven.

Innovatiebevordering in pers en journalistiek (aanbevelingen 11, 12 en 13 commissie)

De commissie stelt hierbij allereerst voor de reguliere middelen van het Stimuleringsfonds voor de Pers³ (gemiddeld 2,3 mln. Euro) en de additionele middelen uit de STER-opbrengsten (8 mln. euro) te bestemmen voor innovatieve projecten.

Wij adviseren deze aanbeveling over te nemen door in een door ons uit te vaardigen beleidsregel expliciet aan te geven dat de projecten, c.q. activiteitenplannen, als bedoeld in artikel 8.11 MW (betreffende een bestaand persorgaan), artikel 8.12 MW (nieuw dagblad), artikel 8.13 MW (persorganen gezamenlijk) beoordeeld zullen worden op hun innovatieve karakter. Daarbij hebben we dan vooral projecten voor ogen die vernieuwingen tot stand brengen in journalistieke functies als nieuwsgaring, nieuwsduiding en/of opinievorming en die betrekking hebben op nieuwe - of nieuwe combinaties van bestaande - producten, diensten, markten en organisatieprocessen, waarmee getracht wordt burgers als benutters van die functies te bereiken of te behouden. Verder hebben we hierbij speciaal het oog op projecten gericht op nieuwe journalistieke modellen, werkwijzen en presentaties en op experimenten met nieuwe vormen van betalings-, distributie- en verdienmodellen.

De subsidiemogelijkheden voor organisatie-onderzoek (art. 8.14 MW) en voor onderzoek ten behoeve van de persbedrijfstak als geheel (art. 8.15 MW) kunnen in deze beleidslijn opengesteld blijven voor innovatieve en andere projecten.

---

² Een actueel voorbeeld is het project WijLimburg.nl dat is ondersteund op grond van de Tijdelijke subsidieregeling van internet-informatieproducten. Bij dit internetproject is zowel de lokale Limburgse omroep L1 als het Financieel Dagblad betrokken. In overleg met de initiatiefnemers is besloten dit project tevens aan te merken als pilot in het kader van de regionale mediacentra zodat de ervaringen van de deelnemende partijen ook voor anderen in de sector beschikbaar komen.

³ Zoals blijkt uit de onderwerpen van projecten die in bijlage 3 worden aangereikt kunnen ten laste van de reguliere middelen reeds bepaalde soorten innovatieve projecten worden gesubsidieerd.

Verder stelt de commissie voor uit de beschikbare publieke middelen projecten te ondersteunen gericht op a) onderzoek naar en/of ontwikkeling van innovatie in exploitatie(modellen) en distributie van nieuws, b) onderzoek naar en ontwikkeling van de Nederlandse journalistiek, en c) projecten op terrein van vernieuwing en versteviging van de band tussen journalistiek en samenleving.

Dergelijke projecten kunnen reeds worden ondersteund via de mogelijkheid die artikel 8.15 van de Mediawet biedt om subsidie te verstrekken voor het verrichten van onderzoek ten behoeve van de persbedrijfstak als geheel. Van die mogelijkheid wordt reeds gebruik gemaakt en op deze gebieden zijn ook aanvragen in voorbereiding resp. in behandeling. Maar deze projecten zou een extra stimulans kunnen worden gegeven door ze in aanmerking te laten komen voor de Persinnovatieregeling, waarvan de hoofdlijnen in bijlage 1 worden aangegeven.

In **punt 12** adviseert de commissie een aantal speerpunten voor de toekenning en besteding van de middelen. Deze aanbevelingen zouden naar ons oordeel kunnen worden geïmplementeerd door

- *de invoering van de Persinnovatieregeling,
- *per jaar subsidieplafonds vast te stellen op basis van art. 8.16 MW en door
- *een beleidsregel onzerzijds.

Wat betreft de subsidieplafonds denken we voor 2009-2010 aan de volgende constructie.

Uitgangspunten:

- Via de Persinnovatieregeling worden vooral die projecten ondersteund die zich richten op a) exploitatie en distributie, b) journalistiek en c) band journalistiek en samenleving, zoals bedoeld door de Commissie Brinkman onder punt 11;
- Voorts geven wij via die regeling en de overige subsidiemogelijkheden van het Stimuleringsfonds voor de Pers voorrang aan innovatieve projecten in regio's en lokale gebieden en aan projecten betreffende crossmediale toepassingen en concepten;

Met deze uitgangspunten voor ogen kunnen projecten worden gesubsidieerd via de diverse subsidiemogelijkheden van het Stimuleringsfonds voor de Pers, met inachtneming van de volgende subsidieplafonds voor 2009-2010:

Subsidieplafonds 2009-2010

€ 1.550.000 maximaal voor subsidies aan persorganen als bedoeld in de artikelen 8.11, 8.12 en 8.13 MW, en voor subsidies ten behoeve van onderzoeksprojecten als bedoeld in de artikelen 8.14 en 8.15 MW

€ 8.000.000 maximaal voor de subsidieregeling Persinnovatie, die wordt ingesteld volgens de hoofdlijnen aangegeven in bijlage 1

€ 300.000 maximaal voor de Tijdelijke Subsidieregeling minderhedenbladen

€ 450.000 maximaal voor de Tijdelijke Subsidieregeling journalistieke internet-informatieproducten

€ 10.300.000 Totaal⁴

In een door ons uit te vaardigen beleidsregel kan worden vastgelegd dat de einddoelen van projecten geformuleerd dienen te worden in termen van te realiseren innovaties, implementeerbare diensten en toepassingen (naar analogie van wat de commissie op dit punt adviseerde). Daarbij zal dus in het bijzonder gelet worden op hun betrokkenheid bij eerder genoemde uitgangspunten.

In een dergelijke beleidsregel overwegen we ook vast te leggen dat bij het bepalen van de hoogte van de financiering rekening gehouden wordt met het commitment van de aanvrager bij het desbetreffende project en de mogelijkheden tot mede-financiering door derden (dit in reactie op de suggestie van de commissie Brinkman ingeval van onderzoeksaanvragen door bedrijven de financiering op basis van matching funds te laten plaatsvinden).

Bovendien beogen we in overleg met de aanvrager een passende manier te vinden voor een te publiceren eindrapportage van elk project waaruit anderen lering kunnen trekken. Tevens gaan we ervan uit dat de ervaringen en de resultaten en voortgang van het project tussentijds en na afloop daarvan gepresenteerd kunnen worden in een openbare bijeenkomst, zulks in overleg tussen de aanvrager en het Stimuleringsfonds.

In **punt 13** stelt de commissie de volgende punten aan de orde: a) ook steun voor bedrijven en instellingen met positief rendement, b) het Stimuleringsfonds verbreedt expertisebasis en verbetert de huidige procedures en werkwijze, en c) het Stimuleringsfonds werkt samen met andere fondsen.

⁴ Mede indachtig genoemde uitgangspunten streven wij er naar deze bedragen, met uitzondering van de bedragen voor de Tijdelijke subsidieregelingen voor minderhedenbladen en journalistieke internet-informatieproducten, elk voor tenminste 25 % ten goede te laten komen aan regionale projecten, en voor tenminste 25 % aan crossmediale projecten.

Ad a: Bedrijven en instellingen met een positief rendement kunnen thans reeds in aanmerking komen voor subsidie ingeval de continuïteit van een persorgaan in gevaar is⁵, of ingeval zij een project indienen voor (proefondervindelijk en ander) onderzoek ten behoeve van de persbedrijfstak als geheel.

Bij subsidieaanvragen voor de Persinnovatieregeling gaat het primair om innovatieve projecten van aanvragers ongeacht hun rendementspositie (zie bijlage 1).

Ad b: In voorkomende gevallen zullen wij aanvragen ook voorleggen aan een externe adviesinstantie, zoals we nu reeds (kunnen) doen (art. 8.17, tweede lid, MW).

Verder is in artikel 39 van de Kaderwet Zelfstandige Bestuursorganen bepaald dat de minister elke vijf jaar een verslag aan het parlement toezendt ten behoeve van de beoordeling van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het functioneren van een zelfstandig bestuursorgaan als het Stimuleringsfonds voor de Pers. Daartoe zullen wij onze werkzaamheden en taakuitoefening nader laten bezien door een externe instantie. De rapportage daarover kan als basis dienen van een door u in te stellen onafhankelijk evaluatie-onderzoek.

Ad c: Op onderdelen waar synergie kan worden verkregen zullen wij tot samenwerking met andere fondsen trachten te komen.

Onderzoek rol journalistiek in samenleving (aanbeveling 14 commissie)

Onderzoek naar de rol van de journalistiek in de samenleving, in het bijzonder met betrekking tot het functioneren van de journalistiek in de democratie, werd reeds in het verleden ten laste van de middelen van het Stimuleringsfonds voor de Pers ondersteund.⁶ Wij zijn voornemens hiermee onverminderd voort te gaan, waarbij wij het overigens ook tot onze taak blijven rekenen om waar nodig debatten te stimuleren of (mede) te organiseren om de discussie binnen de bedrijfstak te bevorderen.

Verder adviseert de commissie hierbij aansluiting te zoeken bij de Nieuwsmonitor, die dan moet worden uitgebreid in taak en reikwijdte. In dit kader herinneren wij aan ons Advies Persbeleid van augustus 2008, waarin we tot de volgende conclusies en aanbevelingen kwamen betreffende de Nieuwsmonitor:

“Wij achten het voor het functioneren van de bedrijfstak van groot belang dat langs deze weg empirische gegevens beschikbaar komen die binnen journalistiek en samenleving gebruikt kunnen worden voor reflectie en discussie over de kwaliteit van het journalistieke werk. Wij betreuren het evenwel dat de omroep nog niet in de Nieuwsmonitor kon worden betrokken en dat de omroep nog niet aan deze

⁵ En het concern al jarenlang de verliezen van het persorgaan gedragen heeft alsmede bereid is ook in het nieuwe project substantieel te investeren.

⁶ Voorbeelden: onderzoek ASCoR, Nico Drok (red.): De toekomst van de journalistiek (2007), Huub Evers: Internetjournalistiek. Nieuwe ethische vragen? (2002), Wijbrandt H. van Schuur en Jan Vis: Geen inzicht zonder kennis. Onderzoek naar politieke kennis en informatiezoekgedrag van parlementair journalisten (2004), Huub Wijffjes: Journalistiek in Nederland 1850-2000 (2004), Mirjam Prenger (red.): Een selectieve blik. Zelfcensuur in de Nederlandse journalistiek (2007); Daphne C. Koene: Raden voor de Journalistiek in West-Europa (2008); Warná Oosterbaan en Hans Wansink: De krant moet kiezen (2008); Huub Evers, Harmen Groenhart, Jan van Groesen: De Nieuwsombudsman, waakhond of schaamlap (2009); KIM: Journalistiek in diskrediet (2009).

monitoring meefinanciert, zulks in tegenstelling tot wat bij de presentatie van het drieluik zelfregulering wel voorzien was. Om de Nieuwsmonitor meer kans te geven haar functioneren verder te ontwikkelen en meer regelmaat in het monitoren te brengen, verdient medefinanciering door de overheid via het Stimuleringsfonds voor de Pers voortzetting gedurende een periode van twee jaar en in de vorm van eenzelfde jaarbedrag, mits ook de organisaties NDP en NVJ hun eerdere financieringsvorm voortzetten en ook de Publieke Omroep substantieel gaat bijdragen. In het takenpakket van de Nieuwsmonitor wordt ruimte gemaakt voor het werven van externe opdrachtgevers en voor het maken van een financieringsplan dat voorziet in eigenstandige voortzetting van de Nieuwsmonitor - los van de overheid - voor de periode na die twee jaar. Het datamateriaal van de Nieuwsmonitor zou ook beschikbaar moeten kunnen zijn voor verdere analyses in het kader van onderzoeken door andere onderzoeksinstellingen.”

Onderzoek toekomst ANP (aanbeveling 15 commissie)

In dit verband attenderen we op een door ons inmiddels ingestelde onderzoek naar de rol van persbureaus, dat uitgevoerd wordt door WAU! en Frankwatching. Het rapport van dit onderzoek zal binnen enkele weken beschikbaar komen en worden gepubliceerd. Aan de hand van de resultaten van dat onderzoek zijn wij bereid mede in overleg met uw departement te bezien welke vervolgstappen gewenst zijn. .

Effecten reclame bij omroep en gevolgen voor concurrentie (aanbeveling 16 commissie)

Het Stimuleringsfonds voor de Pers - toen nog Bedrijfsfonds voor de Pers geheten - liet op verzoek van de regering in 1991 door de sectie Marktkunde en Marktonderzoek van de economische faculteit van de Rijksuniversiteit Groningen een onderzoek uitvoeren naar de concurrentieverhoudingen op de Nederlandse reclamemarkt. Hierin stonden twee vragen centraal: a) welke ontwikkelingen in de concurrentieverhoudingen tussen media zijn er in het verleden op de reclamemarkt geweest, en b) welke verschuivingen in die concurrentieverhoudingen zijn er in de komende jaren op de reclamemarkt te verwachten. Het uitvoerige rapport van dit onderzoek verscheen in onze reeks Studies voor het Bedrijfsfonds voor de Pers (K.J. Alsem, P.S.H. Leeflang & J.C. Reuyl, Media in Beweging. De concurrentieverhoudingen op de Nederlandse reclamemarkt. S3).

Wij achten het zinvol op de resultaten van dat onderzoek in te haken en daarbij aan te sluiten in een nieuw onderzoek naar de effecten van reclame in de mediasector. Een voordeel van een actualisatiestudie is de grotere beschikbaarheid van kwantitatieve gegevens over de reclamemarkt. Daardoor zijn op gedesaggregeerd niveau geavanceerde analyses uitvoerbaar. Dit geldt in elk geval voor de concurrentie tussen dagbladen en andere media zoals publieke en commerciële omroepen en ook tussen (betaalde en onbetaalde) dagbladen onderling. Over de opzet van een dergelijk nieuw onderzoek zullen wij met onderzoekers en met uw departement nader overleg voeren.

Hoogachtend,
namens het bestuur,

dr G.W. Noomen,
voorzitter

Bijlagen: 3

Hoofdpijnen subsidieregeling Persinnovatie

Doelstelling

De perssector vervult vele functies, waarvan functies op het terrein van informatie (nieuwsgeving, - analyse, -duiding en overdracht van feiten, achtergronden en communicatie), expressie (informerend wat er leeft onder de bevolking en uitingsmogelijkheden voor de burger bieden) en kritiek (kritisch volgen van de overheid en andere instellingen) voor de samenleving essentieel zijn. Een samenleving die op democratische leest geschoeid is, heeft een kwalitatief goed functionerende informatievoorziening broodnodig. Burgers in die samenleving dient de mogelijkheid geboden te worden zich op basis van informatie een mening te vormen over politieke en andere aangelegenheden. Daarmee kunnen ze hun politieke keuzes weloverwogen maken ook wanneer ze bijvoorbeeld gebruik maken van hun actieve en passieve kiesrecht. Van 'geïnformeerde' burgers kan evenwel geen sprake zijn zonder daarbij dus nadrukkelijk nieuwsgeving, nieuwsduiding en opinievorming via de journalistieke persmedia in de beschouwingen te betrekken. Een samenleving die haar burgers serieus in staat wil stellen als burgers te functioneren ontkomt er niet aan ook serieus te investeren in deze journalistieke functies van persmedia. Waar die functies voor de burgers niet goed vervuld kunnen worden of waar burgers op dit punt zelf afhaken, is het zaak zorgvuldig na te gaan waar dat aan ligt en daarbij te investeren in (experimenten met) nieuwe - of nieuwe combinaties van bestaande - producten, diensten, markten, organisatieprocessen en dergelijke. Daarbij zal centraal moeten staan de vraag hoe die burgers weer als benutters van die persfuncties bereikt kunnen worden of behouden kunnen blijven.

Via een Persinnovatieregeling, die op basis van een aparte subsidieregeling wordt ingevoerd, zou geëxperimenteerd kunnen worden met het stimuleren van deze functiebenadering in het (pers)beleid, indachtig het advies 'Focus op Functies' van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid in 2006, het Advies Persbeleid van het Stimuleringsfonds voor de Pers in 2008 en het Adviesrapport Tijdelijke Commissie Innovatie en Toekomst Pers in 2009. Naar de mate waarin media publieke functies vervullen zouden die media via deze regeling uit de algemene middelen meegefinancierd kunnen worden. Niet langer staan dan die platforms centraal (zoals nu omroepen en persorganen), maar hun journalistieke functies en de mate waarin zij die vervullen.

In het bijzonder komen voor de Persinnovatieregeling projecten in aanmerking zoals bedoeld door de Commissie Brinkman (aanbeveling 11c, pag. 10 rapport), t.w.: projecten gericht op

- a) onderzoek naar en/of ontwikkeling van innovatie in exploitatie(modellen) en distributie van nieuws,
- b) onderzoek naar en ontwikkeling van de Nederlandse journalistiek, en
- c) projecten op terrein van vernieuwing en versteviging van de band tussen journalistiek en samenleving.

Voorts wordt voorrang gegeven aan projecten die gericht zijn op de burger, dat wil zeggen als hoofddoel hebben burgers als benutters van die persfuncties te bereiken of te behouden.

A. Innovatieve persprojecten

De regeling staat open voor innovatieve projecten die in ieder geval voldoen aan de volgende eisen:

Gericht zijn op journalistieke producten, diensten of werkwijzen, dat wil zeggen zij moeten journalistieke functies vervullen of bestuderen op het gebied van nieuwsgaring, nieuwsduiding en opinievorming over de maatschappelijke actualiteit, mede in het belang van politieke meningsvorming. Deze projecten kunnen betrekking hebben op bijvoorbeeld gedrukte media, audiovisuele media, internetproducten, andere mobiele dragers, of combinaties daarvan.

Innovatief zijn, dat wil zeggen vernieuwingen tot stand brengen in inhoud en strekking, exploitatiewijze of vormgeving van journalistieke functies als nieuwsgaring, nieuwsduiding en/of opinievorming zodat de persverscheidenheid wordt vergroot en daarmee een vernieuwende bijdrage wordt geleverd aan de journalistieke informatievoorziening. Daarbij hebben wij vooral het oog op (experimenten met) nieuwe - of nieuwe combinaties van bestaande - journalistieke producten, diensten, markten en organisatieprocessen in het algemeen en nieuwe journalistieke modellen, werkwijzen en presentaties en nieuwe vormen van betalings-, distributie- en verdienmodellen in het bijzonder.

B. Projectverantwoordelijke

Indieners van het project kunnen alleen rechtspersonen zijn die voor het opstellen, indienen en de inhoud van het project verantwoordelijk zijn. Op het moment van de indiening van de aanvraag behoeft de aanvrager nog geen rechtspersoon te zijn, maar moet wel worden aangegeven wanneer deze rechtspersoonlijkheid naar verwachting verkregen zal worden. We zullen nog nader bezien onder welke voorwaarden ook natuurlijke personen een beroep op de regeling kunnen doen.

C. Financiering

Voor de regeling is ten hoogste € 8 mln. per jaar beschikbaar, uit te keren in twee rondes van elk ten hoogste € 4.000.000 aan het einde van elk halfjaar. Overwogen kan nog worden of binnen die € 4 mln. een compartimentering van financiële middelen naar aard en/of omvang van de projecten gewenst is.

De data van de sluitingstermijnen worden gepubliceerd onder meer via de website van het Stimuleringsfonds voor de Pers.

D. Aanvragen

De aanvragen voor elke ronde kunnen door de voor het project verantwoordelijken uitsluitend worden ingediend door een online aanvraagformulier op de website van het Stimuleringsfonds voor

de Pers volledig in te vullen voor een nader te bepalen sluitingsdatum tegen het einde van elk halfjaar.

Op dat aanvraagformulier worden onder meer ook de projectkosten vermeld en nader beschreven. Niet alle projectkosten komen voor een ondersteuning op basis van deze regeling in aanmerking. Afgezien van de grenzen die de regeling zelf stelt aan de hoogte van de uitkeringsbedragen worden er ook richtlijnen ontwikkeld om voor aanvragers duidelijk te maken welke kosten niet en welke (tot op welke hoogte) wel voor medesubsidiëring op basis van deze regeling kunnen worden meegenomen.

Op dat formulier wordt onder meer ook het einddoel van het project geformuleerd in termen van te realiseren innovaties, implementeerbare diensten en toepassingen.

Onvolledig of onjuist ingevulde aanvragen kunnen op voorhand worden afgewezen.

Inlichtingen over het aanvraagformulier en de procedure zijn verkrijgbaar bij het bureau van het Stimuleringsfonds voor de Pers. Dat bureau bevestigt per email de ontvangst van elke aanvraag.

De aanvrager kan na indiening van de aanvraag worden verzocht om nadere informatie of om toelichting betreffende de aanvraag en het daarbij aangereikte project.

E. Indienen aanvragen en besluitvorming

Direct na de sluiting van een ronde worden alle aanvragen door het bestuur op basis van de criteria van de regeling beoordeeld. Het bestuur kan daarbij extern advies inwinnen.

Aanvragen voor elke ronde worden gezamenlijk behandeld en beslist. De beslissing over de aanvragen worden uiterlijk binnen twee maanden na de sluitingstermijn genomen.

Bij het bepalen van de hoogte van de subsidie wordt rekening gehouden met het commitment van de aanvrager bij het desbetreffende project en de mogelijkheden tot mede-financiering daarvan door derden.

F. Publicaties

De beslissing over de aanvragen per ronde wordt via de online Staatscourant en op de website van het Stimuleringsfonds gepubliceerd.

In overleg met de aanvrager wordt een passende manier gevonden voor een te publiceren eindrapportage van elk project waaruit anderen lering kunnen trekken. Tevens kunnen de ervaringen en de resultaten en voortgang van het project tussentijds en na afloop daarvan gepresenteerd worden in een openbare bijeenkomst en op een speciaal daarvoor ingerichte website, zulks na overleg met het Stimuleringsfonds.

Omdat uit het openbaarheidsbeginsel tevens de noodzaak afgeleid kan worden de samenleving te laten zien wat mede door de overheid gesubsidieerd wordt, zal daarbij ook melding worden gemaakt van het feit dat het Stimuleringsfonds voor de Pers het onderzoek mede mogelijk heeft gemaakt.

G. Beschikbaarstelling subsidies

Bij toewijzing van de aanvraag wordt 50% van het toegewezen bedrag beschikbaar gesteld. Na afloop van het project en na goedkeuring van de eindrapportage wordt het resterende deel van het subsidiebedrag uitbetaald.

H. Evaluatie regeling

Na afloop van elke subsidieronde, maar voordat de volgende ronde start, wordt de Subsidieregeling Persinnovatie geëvalueerd. Het Stimuleringsfonds voor de Pers kan op basis van deze evaluaties adviseren de regeling op onderdelen aan te passen.

HOOFDLIJNEN STIMULERINGSREGELING JONGE JOURNALISTEN DAGBLADPERS

---

1. ALGEMEEN

Doelstelling

Het doel van deze door NDP en NVJ ontworpen regeling is jonge journalisten ervaring te laten opdoen bij de kranten. De regeling is erop gericht jonge journalisten aan het werk te houden en via die route een nieuwe generatie journalisten te krijgen die een bijdrage kunnen leveren aan de innovatie van de dagbladsector.

Verhouding tot Instroomproject Dagbladjournalisten

Deze stimuleringsregeling komt bovenop de instroomregeling die in de huidige CAO voor Dagbladjournalisten (DJ) staat. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat de dagbladuitgevers en de NVJ deze bepaling in stand houden bij de onderhandelingen voor een nieuwe CAO die later dit jaar zullen beginnen.

Verschillen Instroomproject en Stimuleringsregeling

Het Instroomproject CAO-DJ is gebaseerd op verplichte deelname, voor eigen rekening. De Stimuleringsregeling is gebaseerd op vrijwillige deelname, en wordt gefinancierd door de overheid via het Stimuleringsfonds voor de Pers.

Budget

Met de ruim 4 miljoen euro die daarvoor in totaal beschikbaar is, kunnen in beginsel zestig jonge journalisten twee jaar bij een krant aan de slag.

---

2. VAST TE STELLEN CRITERIA VOOR DE UITVOERING VAN HET STIMULERINGSPROJECT

Welke bedrijven?

De regeling staat open voor dagbladbedrijven die ook al (verplicht) meededen aan het Instroomproject CAO-DJ.

Deelname geschiedt op vrijwillige basis. Er geldt geen verplichting.

Bij deelname gelden echter wel spelregels.

Welke doelgroep?

“Jonge journalisten”: maximaal een jaar afgestudeerde journalisten aan een journalistieke opleiding

Welke verdeling?

Maximaal 1 op 60 journalisten per dagbladredactie. Op concernniveau tellen.

Elke dagbladredactie krijgt minimaal één plaats.

Welke status?

Op basis van een tijdelijk contract voor maximaal twee jaar.

CAO-partijen bewilligen in dispensatie van de toepassing van art 4.5 lid 3 van de CAO-DJ.

Welke honorering voor de jonge journalist; welke vergoeding aan de werkgever?

De salariering van de journalist en de vergoeding aan de werkgever vindt plaats op basis van loonschaal voor beginnende journalisten in de CAO-DJ.

---

3. UITWERKING: DE HOOFDLIJNEN VAN EEN REGELING

Beheer

1. Het Stimuleringsfonds stelt het budget vast en beheert de gelden tot nader order.

Uitvoering

2. De uitvoering van het project is door het stimuleringsfonds gedelegeerd aan NDP en NVJ, die op secretariael niveau opereren in een paritaire Toewijzingscommissie Jonge journalisten ("Toewijzingscommissie").

Gezamenlijke informatiebrief met aanvraagformulier

3. De Toewijzingscommissie informeert de bedrijven in de maand X over de Stimuleringsregeling en de spelregels daarvan, en stelt de dagbladbedrijven in de gelegenheid om mee te doen door een aanvraagformulier in te dienen. Deelname geschiedt altijd op vrijwillige basis.

In het aanvraagformulier dient de normbezetting van de redactie per 1 september 2009 te worden vermeld. Inzenden voor datum X

Beoordeling

4. De Toewijzingscommissie beoordeelt tussen datum X en datum Y de binnengekomen aanvragen of aan de gestelde voorwaarden is voldaan. M.n. wordt ook de verdeling over de redactie op concernniveau getoetst.

Per dagbladredactie wordt minimaal één aanvraag gehonoreerd. Als maximum geldt 1 jonge journalist op 60 redacteuren.

Toewijzing

5. Vóór datum X krijgen de deelnemende redacties uitsluitend van de Toewijzingscommissie.

In geval van bevestiging kan de redactie vanaf dat moment gaan werven.

Een kopie van deze bevestiging aan de bedrijven gaat naar het Stimuleringsfonds.

Toezending bescheiden van de aanstelling

6. Na de daadwerkelijke aanstelling van de jonge journalist op basis van een tijdelijk contract zendt de deelnemende dagbladonderneming twee kopieën van de betreffende arbeidsovereenkomst naar de Toewijzingscommissie. De Toewijzingscommissie zendt daarvan één kopie door naar het Stimuleringsfonds. Zowel de Toetsingscommissie als het Stimuleringsfonds hebben aldus beeld van de daadwerkelijke bezetting.

Voorschot

7. Er bestaat de mogelijkheid om na aanstelling van een jonge journalist alvast in aanmerking te komen voor een voorschot. Een voorschot wordt gemotiveerd aangevraagd bij de Toetsingscommissie.

Betaalbaarstelling tegemoetkoming

8. De eerste tegemoetkomingen worden betaalbaar gesteld een jaar na aanstelling van de jonge journalist, onder verrekening van eventuele verstrekte voorschotten. Hiervoor is het noodzakelijk dat de onderneming aantoonbaar door middel van kopie loonstroken dat de jonge journalist daadwerkelijk nog in dienst is, en gehonoreerd is volgens CAO.

De Toewijzingscommissie beoordeelt de bescheiden en geeft aan het Stimuleringsfonds opdracht om bedrag X over te maken aan dagbladbedrijf Y binnen termijn Z.

Definitieve afrekening

9. De definitieve afrekening volgt na afloop van het tijdelijke contract (max. twee jaar).

Ook bij de definitieve afrekening worden door de dagbladonderneming kopie loonstroken ingediend bij de toewijzingscommissie.

Toetsing bescheiden

10. De Toewijzingscommissie beoordeelt andermaal de bescheiden en geeft aan het Stimuleringsfonds opdracht om bedrag X over te maken aan bedrijf Y binnen termijn Z.

Declaratie

11. Na afloop van het stimuleringsproject beëindigt de Toewijzingscommissie haar werkzaamheden. Een declaratie voor verrichte werkzaamheden wordt ingediend bij het Stimuleringsfonds. Door het Stimuleringsfonds worden de uitvoeringskosten van de Toewijzingscommissie vergoed.

Ter vergelijking: **Instroomproject Jonge Journalisten CAO-DJ 2008/2009**

1. Vòòr 1 mei 2008 wordt éénmalig per 60 journalisten één jonge journalist aangesteld boven de normbezetting (of gebudgetteerde bezetting) voor een periode van (tenminste) twee jaar. CAO-partijen beogen met deze werkgelegenheidsafpraak vergrijzing op redacties te voorkomen of terug te dringen.

De NDP heeft zich verbonden zich in te spannen om door middel van poolingsafspraken ook de dagbladondernemingen met een redactie van minder dan 60 journalisten in staat te stellen deel te nemen aan het project.

2. Voor de krachtens deze afspraak in te stromen journalisten gelden de normale bepalingen inzake proeftijd, met dien verstande dat het dienstverband met deze journalisten eindigt aan het einde van de contractperiode van twee jaar, tenzij het tijdelijke dienstverband wordt omgezet in een vast dienstverband.

Aan de betreffende journalist dient de omzetting dan uiterlijk drie maanden voor de datum waarop het tijdelijk dienstverband eindigt, schriftelijk te worden meegedeeld. Het voorafgaande laat onverlet dat het tijdelijke dienstverband van deze journalisten ook tussentijds kan worden omgezet in een vast dienstverband, indien een vacature op de redactie ontstaat en/of de normbezetting van de redactie wordt verhoogd.

3. Indien het tijdelijke dienstverband van de jonge journalist vòòr 1 mei 2009 wordt beëindigd of omgezet in een vast dienstverband overeenkomstig het in het vorige lid bepaalde zal de plaats van de jonge journalist in het kader van dit project worden herbezet voor de resterende periode van het betreffende tussentijds beëindigde of in vast dienstverband omgezette tijdelijke contract.

4. Met inachtneming van het hierboven gestelde ten aanzien van het tijdelijke dienstverband is de CAO van toepassing op de krachtens deze afspraak in dienst tredende journalisten.

5. Voor de dagbladconcerns geldt dat het aantal op grond van deze werkgelegenheidsafpraak in te stromen journalisten wordt bepaald op concernniveau, waarna evenwichtige toewijzing per redactie plaatsvindt. Met deze afspraak zijn ingewikkelde afrondingsregels niet noodzakelijk.

6. CAO-partijen zijn de volgende rapportage overeengekomen omtrent deze afspraak:

a. CAO-partijen ontvangen per redactie een opgave van de normbezetting (of gebudgetteerde bezetting) per 1 januari 2008.

b. CAO-partijen ontvangen kort na 1 mei 2008 een opgave per redactie van het aantal journalisten dat krachtens deze afspraak is ingestroomd vòòr of per 1 mei 2008.

c. Kort na 1 mei 2009 ontvangen CAO-partijen een opgave per redactie van het aantal journalisten dat krachtens deze afspraak nog werkzaam is (in tijdelijk of inmiddels vast dienstverband).

Bijlage 3

Projecten die op grond van de huidige mogelijkheden van het Stimuleringsfonds voor de Pers voor subsidie in aanmerking kunnen komen

---

Onderwerp
(met in cursief: voorbeelden van projecten)

Huidige financieringsmogelijkheden¹

I-Subsidie voor afzonderlijk persorgaan/ website

Ia-Subsidie voor afzonderlijk persorganen (tenminste een keer per maand verschijnend)

Exploitatieproject bestaand persorgaan	art. 8.11 MW
▪ <i>Afdekken bestaande verliezen</i>	-- ²
▪ <i>Rentabiliteitsplan</i>	art. 8.11 MW
▪ <i>Marketing plan</i>	art. 8.11 MW
Eenmalige reorganisatie persorgaan	art. 8.11 MW
▪ <i>Nieuw formaat</i>	art. 8.11 MW
▪ <i>Nieuw journalistiek model/nieuwe formule</i>	art. 8.11 MW
▪ <i>Redactionele automatisering</i>	art. 8.11 MW
▪ <i>Nieuwe infodrager (website, e-paper, mobieltjes) naast bestaande</i>	art. 8.11 MW
Oprichting nieuw dagblad	art. 8.12 MW
Oprichting nieuw persorgaan (geen dagblad)	--, tenzij onderzoek
Project winstgevend persorgaan	--, tenzij onderzoek
Project concern-persorgaan	-- ³ , tenzij onderzoek
Project gratis persorgaan	--, tenzij onderzoek
▪ <i>Van gratis naar betaald</i>	--, <i>tenzij al eerder als betaald blad verschenen of tenzij onderzoek</i>

Ib-Subsidie voor afzonderlijke persorganen minderheden (tenminste een keer per kwartaal verschijnend)

Project persorgaan minderheden (exploitatieproject of eenmalige reorganisatie)	TS par. 2
▪ <i>Oprichting nieuw persorgaan (geen</i>	<i>TS par. 2</i>

---

¹ MW: Mediawet 2008

TS: Tijdelijke subsidieregeling minderhedenbladen en journalistieke internet-informatieproducten

² -- : niet mogelijk

³ Tenzij het concern al jarenlang de verliezen van het persorgaan gedragen heeft en bereid is ook in het nieuwe project substantieel te investeren.

dagblad)

- *Verandering van bestaand blad in persorgaan als omschreven in art. 8.10 MW*
- *Project winstgevend persorgaan*
- *Project concern-persorgaan*

TS par. 2

*--, tenzij onderzoek
--⁴, tenzij onderzoek*

Ic-Subsidie voor afzonderlijke websites

Project bestaande of nieuwe website

- *Website gericht op nichemarkt*
- *Website gericht op maatschappelijke actualiteit in haar algemeenheid (divers)*

*TS par. 3, mits vernieuwend en divers
-- (te gespecialiseerd)*

TS par. 3, mits vernieuwend en divers

II-Subsidie voor onderzoek

Organisatieonderzoek persorgaan

- *Organisatieonderzoek winstgevend persorgaan*

art. 8.14 MW

--, tenzij verliezen dreigen

Onderzoek persbedrijfstak als geheel

- *Onderzoek door universiteit*
- *Onderzoek door instelling*
- *Onderzoek door privé-persoon*
- *Proefondervindelijk onderzoek bedrijf*

art. 8.15 MW (+ moet leiden tot te publiceren resultaten)

art. 8.15 MW

art. 8.15 MW

art. 8.15 MW

art. 8.15 MW, mits dit bedrijfstak als geheel ten goede komt en resultaten worden gepubliceerd

III-Subsidie voor gezamenlijke projecten

III-Subsidie voor gezamenlijk project van persorganen

- *Collectieve campagne De Dagbladbezorger art. 8.13 MW*

art. 8.13 MW

---

⁴ Wel mogelijk ingeval het concern al jarenlang de verliezen van het persorgaan gedragen heeft en bereid is ook in het nieuwe project substantieel te investeren.